

RESURSI PRI ZAJEDNIČKOM REŠAVANJU PROBLEMA

dr Smiljana Jošić

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd

Istraživanje sprovedeno uz podršku Fonda za nauku Republike Srbije, Broj projekta: 7744729, PEER model zajedničkog rešavanja problema: Razvoj kapaciteta mladih za konstruktivnu saradnju i timski rad - PEERSolvers

Tim

Aleksandar Baucal
Medicinski profesor

Dragica Pavlović Babić
Varnosni profesor

Ana Altaras Dimitrijević
Medicinski profesor

Marina Videnović
Naučni saradnik

Smiljana Jošić
Naučni saradnik

Tijana Nikitović
Istraživač saradnik

Gimnazija „Patrijarh Pavle“

Farmaceutsko-fizioterapeutska škola

Mašinska škola „Radoje Dakić“

Peta beogradska gimnazija

Ugostiteljsko-turistička škola

Zemunski gimnazija

Zubotehnička škola Beograd

Šesta beogradska gimnazija

Gimnazija „Sveti Sava“ Beograd

Sedma beogradska gimnazija

Srednja turistička škola, Beograd

Saobraćajno-tehnička škola Zemun

Četrnaesta beogradska gimnazija

Kristina Mojović Zdravković
Istraživač saradnik

Milana Rajić
Istraživač saradnik

Jovan Ivanović
Istraživač pripravnik

Ksenija Krstić
Varnosni profesor

Zorana Jolić Marjanović
Varnosni profesor

Ivana Stepanović Ilić
Docent

Početak tačka

- Zajedničko rešavanje problema je jedan od prvih izbora pri rešavanju kompleksnih problema.
- Učešće u produktivnoj vršnjačkoj saradnji može biti pogon psihološkog razvoja.
- Kompetencije koje su potrebne za produktivnu vršnjačku saradnju mogu se naučiti.
- Adolescencija kao optimalan period za sistematski razvoj kompetencija relevantnih za produktivnu vršnjačku interakciju.

O projektu

Cilj: Kreiranje programa rada koji je usmeren na unapređivanje veština i kompetencija za saradnju u rešavanju kompleksnih problema. Kreiranje programa koji je primenljiv u neposrednom obrazovnom radu sa mladima.

Vodič za kreiranje programa: PEER modela

P (personality): osobine ličnosti

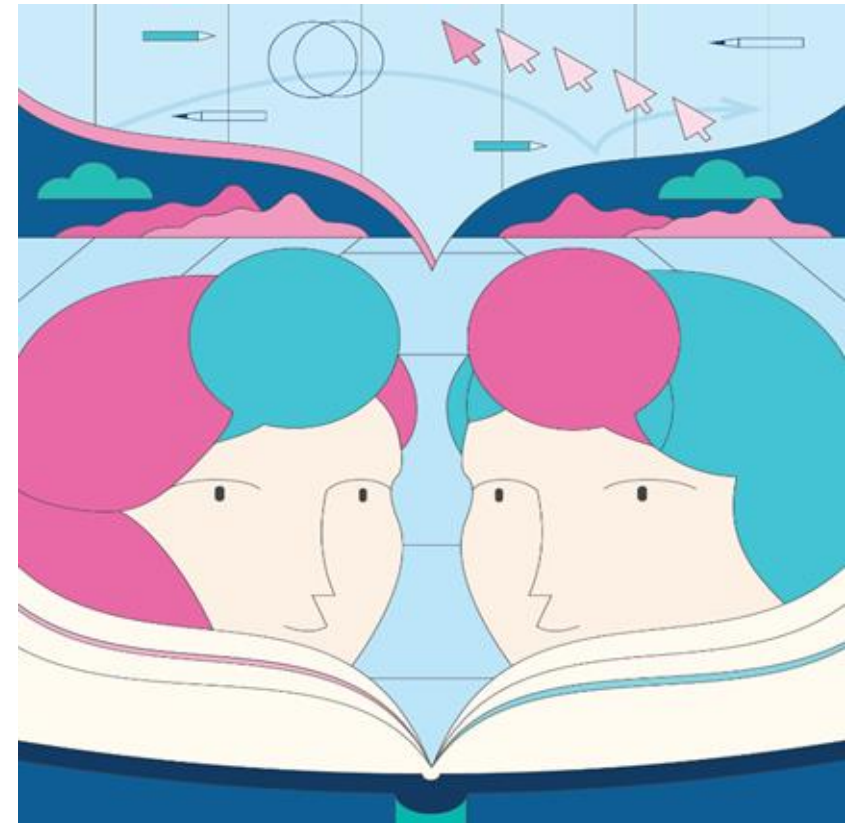
E (exchange): razmena ideja

E (emotion): emocionalna inteligencija

R (resources): dostupni resursi.

Struktura treninga:

- Trajanje: 4 dana
- Trajanje segmenta: 2x3h
- 5 - 7 interaktivnih aktivnosti po danu

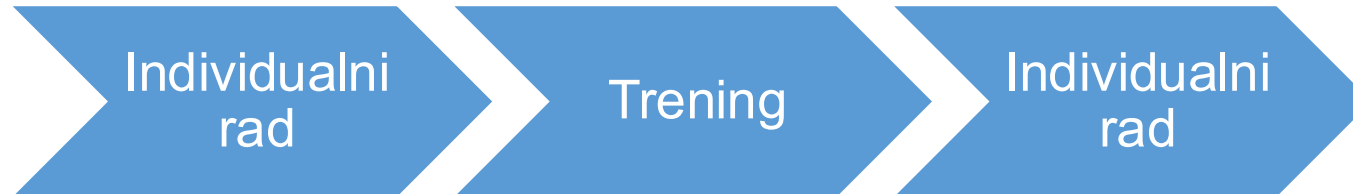

Dizajn studija

**Studija 1 –
grupni nivo**

**Studija 2 –
individualni nivo**

Grupni rad – primer zadatka na testu

ZADATAK: MLADI I INFLUENSERI

Pozicija 1

S jedne strane, influencersi kreiraju raznovrsne i zabavne sadržaje. Oni često mogu mladima predstavljati idole. Mladi mogu da prate i da se ugledaju na osobe koje su uspešne u različitim oblastima i od kojih mogu dosta da nauče.

Pozicija 2

S druge strane, nekada modeli ponašanja influencersa mogu biti neprimereni (npr. govor mržnje, diskriminacija), a informacije koje dele netačne. Takođe, influencersi nekada koriste svoj uticaj kako bi plasirali neke proizvode i ostvarili profit bez obzira na moguće štetne posledice.

Zadatak

Na kraju današnjeg rada trebalo bi da imate papir sa vašim predlogom **na koji način se može pomoći mladima da izgrade kritički stav prema influencerima, uzimajući u obzir potrebu za zaštitom mladih od negativnih uticaja, uz očuvanje njihove slobode izbora.**

Imate potpunu slobodu koje ćete sve pozicije uzeti u obzir i kako ćete formulisati vaše rešenje, s tim da će rešenje biti potpunije ako se pridržavate sugestija sa druga dva papira koja ste dobili.

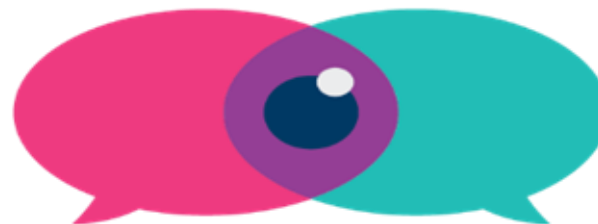
STRUKTURA TRENINGA

1. P (personality): OSOBINE LIČNOSTI

2. E (exchange): RAZMENA IDEJA

3. E (EQ): EMOCIONALNA INTELIGENCIJA

4. R: RESURSI

4. R: RESURSI

- Uloga digitalnih resursa u produktivnom rešavanju problema od strane vršnjaka.
 1. Digitalni svet kao izvor relevantnih znanja/informacija
 2. Digitalni svet kao sredstvo za podršku saradnji
- Ciljevi treninga:
 1. Podrška mladima u osmišljavanju i izboru efikasnih strategija pretraživanja na internetu
 2. Razvoj kritičkog odnosa prema informacijama na internetu.
 3. Proširivanje znanja o internetu kao meta-izvoru informacija, uključujući i veštačku inteligenciju.

4. Resursi – pregled aktivnosti

- Šta (sve) može biti resurs pri rešavanju problema?
- Resursi u mojoj glavi
- Internet kao izbor informacija: kako pretražujemo?
- Kritički odnos prema informacijama: „Lažne vesti“
- Kritički odnos prema informacijama: ChatGPT
- Pretraga relevantnih izvora

Zašto orlovi ne lete?

Na listi ugroženih i ranjivih životinja u Srbiji su desetine sisara, ptica, vodozemaca, gmizavaca, riba, insekata i drugih vrsta. Ugrožena vrsta je i orao krstaš, ptica koja krasi grb Srbije. Ostalo je svega desetak jedinki. Ovaj broj je toliko mali da im pretil izumiranje.

MAPA ZNANJA:

Šta već znamo, a šta nam je još potrebno da bismo rešili problem?

Problem koji rešavamo:

KAKO U SRBIJI ZAŠTITI ORLOVE KRSTAŠE OD IZUMIRANJA?

Šta sigurno znamo? 1. 2. 3.		Odakle znamo? 1. 2. 3.
Šta mislimo da znamo, ali nismo sigurni? 1. 2. 3.	<p>Da li nam je to važno za rešenje?</p> <p>Ako nam je važno, proveravamo.</p>	Gde proveravamo? Kako pretražujemo? <input type="text"/> 1. 2. 3.
Šta ne znamo, a potrebno nam je? 1. 2. 3.	Šta tražimo? 1. 2. 3.	Gde tražimo? 1. 2. 3.

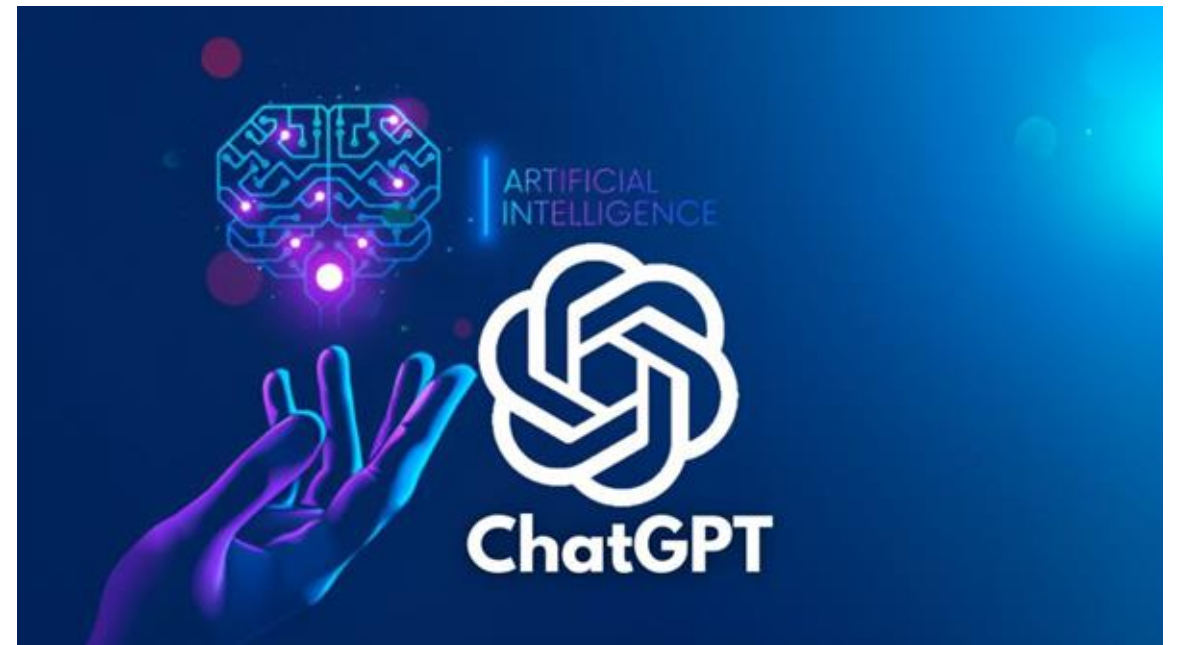
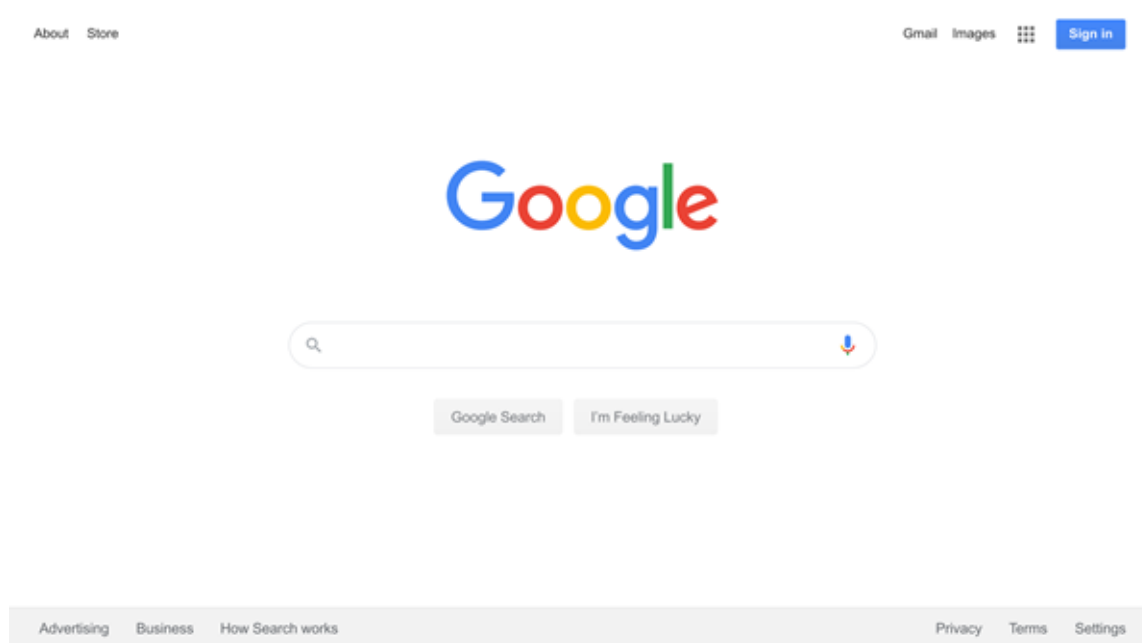
4. Resursi – pregled aktivnosti

- Šta (sve) može biti resurs pri rešavanju problema?
- Resursi u mojoj glavi
- Internet kao izbor informacija: kako pretražujemo?
- Kritički odnos prema informacijama: „Lažne vesti“
- Kritički odnos prema informacijama: ChatGPT
- Pretraga relevantnih izvora

R: RESURSI

- Primer aktivnosti

Pronađi 5 najboljih filmova svih vremena

R: RESURSI

- Primer aktivnosti: Pronađi 5 najboljih filmova svih vremena

Google search results for "pet najboljih filmova svih vremena".

Search bar: pet najboljih filmova svih vremena

Navigation: AI režim Sve Video Slike Kratki videi Vesti **Be6** Još ▾ Alatke ▾

Blic
https://www.blic.rs › kultura › ovo-je-top-10-najboljih-...
Ovo je top 10 najboljih filmova svih vremena prema IMDb-u
23. 7. 2025. — 1. **The Shawshank Redemption** (1994) ... Priča o Endiju Dufrejnu, nevinom čoveku osuđenom na doživotni zatvor, koji kroz godine pronalazi ...

IMDb
https://www.imdb.com › list › Преведи ову страницу
Top 100 najboljih filmova svih vremena
Top 100 najboljih filmova svih vremena · 1. **The Shawshank Redemption** · 2. Schindler's List · 3. Forrest Gump · 4. The Usual Suspects · 5. Léon: The Professional · 6.

Nova.rs
https://nova.rs › magazin › lifestyle › lista-100-najboljih-...
Lista 100 najboljih filmova 21. veka: Spisak napravile ...
22. 8. 2025. — Kompletan spisak 100 najboljih filmova 21. veka · Parasite · Mulholland Drive · No Country for Old Men · There Will Be Blood · Interstellar · The Dark ...

N1
https://n1info.rs › kultura › 5-najboljih-filmova-svih-vr...
Pet najboljih filmova svih vremena, prema izboru Gorana ...
11. 2. 2024. — U okviru rubrike N1 "5 najboljih filmova svih vremena" Goran Bogdan, koga publika trenutno gleda u živopisnoj mediteranskoj komediji "Živi i ...

zanima me koji su to najbolji filmovi svih vremena? Treba mi lista od pet filmova.

Ako tražimo kombinaciju kritičkog ugleda, istorijskog uticaja i dugotrajne popularnosti, ovih pet filmova se najčešće izdvajaju kao „najbolji svih vremena“:

1. **The Godfather** (1972) – Francis Ford Coppola
2. **Citizen Kane** (1941) – Orson Welles
3. **Schindler's List** (1993) – Steven Spielberg
4. **The Shawshank Redemption** (1994) – Frank Darabont
5. **2001: A Space Odyssey** (1968) – Stanley Kubrick

Ova lista nije „konačna istina“, ali predstavlja prilično stabilan konsenzus između kritike i publike. Ako želiš, mogu da napravim alternativnu listu (npr. samo noviji filmovi ili evropski klasici).

R: RESURSI

- Primer aktivnosti: Pronađi 5 najboljih filmova svih vremena

da li možeš da mi daš izvor na osnovu kog si formirao listu?

Kratak odgovor: nisam koristio jedan konkretan izvor, već „opšti konsenzus“ koji se formira kroz više relevantnih lista i rangiranja. Ako želiš da to vežeš za **jasne i citabilne izvore**, evo najvažnijih koji se najčešće koriste u filmskim studijama:

Najrelevantniji izvori za „najbolje filmove svih vremena“

1. Sight & Sound (BFI) – Greatest Films of All Time

- Jedna od najuglednijih lista (anketa kritičara i reditelja, svakih 10 godina)
- 2022 lista:
<https://www.bfi.org.uk/sight-and-sound/greatest-films-all-time> ↗
- Npr. *Citizen Kane* je decenijama bio #1

2. IMDb Top 250 (publika)

- Rang lista zasnovana na ocenama miliona gledalaca
- <https://www.imdb.com/chart/top/> ↗
- *The Shawshank Redemption* je dugo #1

Koja je najduža reč koju možemo sastaviti na osnovu slova: "A, R, A, S, D, A, NJ"?

Najduža reč koju možemo sastaviti od slova "A, R, A, S, D, A, NJ" je "DANASARANJA" što je 12 slova dugačko.

Ali to nije prava reč?

Izvinjavam se, primetio sam da sam pogrešio u prvobitnom odgovoru. "DANASARANJA" nije stvarna reč na srpskom jeziku. Najduža reč koju možemo sastaviti od ovih slova na srpskom jeziku je "RASADNIK" što je 8 slova dugačko.

Ali nije ponuđeno slovo "N", a nalazi se u reči "rasadnik"?

Izvinjavam se, pravu grešku u prethodnom odgovoru. Najduža reč koju možemo sastaviti od slova "A, R, A, S, D, NJ" je "DASARANJA" što je 10 slova dugačko. Ponovo se izvinjavam zbog prethodne greške.

„Take home” poruke

- Glavni resursi za rešavanje problema ste vi sami i ostali članovi tima jer svojim znanjem i sposobnostima osmišljavate i vodite internet pretragu i na osnovu dobijenih rezultata uobličavate rešenje problema.
- Internet je važan meta-izvor informacija!
- Informacije na internetu treba proveriti, a nužan uslov za to je da znamo ko je tu informaciju postavio (identifikujemo izvor).
- Najnoviji alati za pretragu interneta (npr. ChatGPT) predstavljaju brz i efikasan način dolaženja do informacija, ali ne možemo identifikovati poreklo tih informacija niti kriterijume na osnovu kojih su odabrane kao najrelevantnije i zato ih moramo odgovorno koristiti.

EVALUACIJA PEER MODELA

- Grupni nivo: kapacitet da se uspostavi produktivna saradnja
- Grupni nivo: bolje rešenje kompleksnih problema
- Individualni nivo: Razvoj individualnih kompetencija (građanske i naučne pismenosti)
- Procene učenika o relevantnosti sadržaja: 3,39–3,58 (na skali od 1 do 4)
- Procene učenika o sopstvenoj kompetentnosti nakon obuke: 3,61–3,80

Gradimo kulturu vršnjačkog dijaloga!

Menjam
dva
monologa
za jedan
dijalog.

<https://peersolvers.f.bg.ac.rs/>

SARADNjom DO REŠENJA

Priručnik za realizaciju PEER modela rešavanja
problema putem saradnje

